

## بررسی میزان اعتیاد به اینترنت در بین والدین نظامی

\*آزاده زندی<sup>۱</sup>، حسن کاویانی<sup>۲</sup>

### چکیده

**مقدمه:** اعتیاد به اینترنت پدیده‌ای است برآمده از استفاده فراتر از نیاز از فضای مجازی و اینترنت که در دهه‌های اخیر به عنوان یکی از مشکلات سلامتی ملی مطرح گردیده است. در این میان با توجه به شرایط ویژه خانواده‌های نظامی در این پژوهش به بررسی میزان اعتیاد به اینترنت در بین والدین نظامی پرداختیم.

**روش بررسی:** جامعه آماری این مطالعه شامل کلیه کارکنان متأهل یک یگان نظامی به همراه همسران آنها به تعداد ۱۳۴ نفر بوده که با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۹۸ نفر از آنها به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ جمع‌آوری گردیدند. پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ مورد تأیید گرفت.

**یافته‌ها:** نتایج نشان می‌دهد که میانگین نمرات اعتیاد به اینترنت جمعیت مورد بررسی ۴۶/۰۷ بود که در طیف ضعیف قرار می‌گیرد. این یافته‌ها حاکی از آن است که مجموعاً ۶۴٪ پاسخگویان دارای اعتیاد به اینترنت هستند. نتایج آزمون تحلیل واریانس نیز مؤید آن است که در بین متغیرهای جمعیت شناختی (جنسیت، تحصیلات، سن) تنها در متغیر تحصیلات تفاوت معنی‌داری در میانگین نمرات پاسخگویان دیده شد.

**بحث و نتیجه‌گیری:** شرایط ویژه خانواده‌های نظامی، یکی از محرک‌های بالقوه وابستگی فراتر از نیاز والدین به اینترنت و فضای مجازی است که نیازمند اتخاذ تدابیر پیشگیرانه است.

کلمات کلیدی: رفتار اعتیادآور، فضای مجازی، اینترنت، کارکنان نظامی

## مقدمه

از دهه ۷۰ میلادی و همزمان با تغییرات انقلابی در تکنولوژی، تغییرات شگرفی در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی به‌وقوع پیوست. در این میان اینترنت با توسعه فضای مجازی به‌عنوان قوی‌ترین محرک تغییرات اجتماعی و رونق اقتصادی قلمداد می‌گردد [۱]. لیکن اینترنت و محیط فناوری اطلاعات همانند تمام انقلاب‌های فناورانه در کنار مزایای خود یک لبه تاریکی و تنگناهای ویژه‌ای ایجاد نموده که یکی از مهم‌ترین آنها، آسیب‌های اعتیاد به اینترنت در میان اقشار مختلف جامعه است [۲]. اعتیاد به اینترنت اصطلاحی است که اولین بار گلدبرگ برای استفاده بیش از حد، وسواسی و آسیب‌شناسانه اینترنت به کار برد [۳]. افراد در این حالت ساعت‌ها و روزها وقت خویش را صرف ارتباط درون شبکه‌ای می‌کنند، توان قطع این ارتباط را نداشته و علاقه‌ای به ترک رایانه نشان نمی‌دهند. درحالی‌که در همین راستا فعالیت‌های زندگی واقعی و روابط اجتماعی آنان از هم فرو می‌پاشد [۴]. افراد معتاد به اینترنت مانند دیگر معتادان به جای اینکه رایانه را به خدمت بگیرند، اجازه می‌دهند تا رایانه بر آنها تسلط داشته باشد. علایم فیزیکی، مانند وعده‌های غذایی نامرتب، جراحات ناشی از فشار روانی مکرر، چشمان خشک و بی‌اشک، سردرد و کمردرد در آنها ظاهر شود [۲]. اعتیاد به اینترنت غالباً با عباراتی نظیر اختلال ناشی از استفاده بیش از حد از اینترنت یا استفاده نامعقول و بیمارگونه از اینترنت تعریف می‌شود [۵] که می‌تواند اثرات بالقوه منفی بر خواب، خوراک، بهداشت شخصی، زمان صرف شده با خانواده [۶]، طلاق و جدایی زوجین [۷]، سلامت روان [۸] موفقیت تحصیلی و خلاقیت کودکان [۹]، شایستگی‌های اجتماعی [۱۰]، پریشانی [۱۱]، اختلال شخصیت [۱۲] و افسردگی [۱۳] داشته باشد. نتایج برخی تحقیقات حاکی از آن است که در سالیان اخیر و با افزایش سرعت نفوذ اینترنت وابستگی به فضای مجازی روند رو به رشدی داشته است. نتایج یک متا-آنالیز در سال ۲۰۱۴ نشانگر آن است که ۶٪ کاربران اینترنت در جهان با اعتیاد اینترنتی روبرو هستند که خاورمیانه با

۱۱٪ و شمال غرب اروپا با ۲/۴٪ دارای بالاترین و کمترین نسبت اعتیاد اینترنتی در جهان هستند. در نتایج این تحقیق که ۳۱ کشور را در بر گرفته است تصریح شده که از جمله عوارض اعتیاد اینترنتی، بروز بحران روحی و نگرانی به هنگام قطع اینترنت، اهمال در انجام وظایف اجتماعی، خانوادگی، شغلی و... است [۱۴]. لذا انجام اقدامات عاجل به‌منظور پیشگیری و درمان این آسیب اجتماعی امری ضروری به‌نظر می‌رسد. اولین گام تحقق این امر، آگاهی و شناخت از وضعیت کنونی و سپس برنامه‌ریزی به‌منظور بهبود شرایط است.

با توجه به تأثیرگذاری موقعیت شغلی و اجتماعی، سن و... بر میزان استفاده از اینترنت [۱۵]، خانواده‌های نظامی به‌علت ماهیت شغلی پر استرس سرپرست خانواده، مواجهه مستمر با موقعیت‌های توأم با اضطراب و پریشانی، محدودیت‌ها و دوری اعضای خانواده از یکدیگر (به‌ویژه در سرپرستان خانواده) و... [۱۶، ۱۷] دارای استعداد بالقوه‌ای در وابستگی بیشتر به اینترنت هستند که این موضوع در پژوهش‌های این حوزه کمتر مورد توجه قرار گرفته است. لذا در این مطالعه به بررسی میزان اعتیاد به اینترنت در بین والدین نظامی در یک یگان نظامی به‌عنوان هدف اصلی تحقیق پرداخته‌ایم. نتایج این تحقیق ضمن کاهش خلاء تحقیقاتی موجود، می‌تواند در بررسی میزان اثربخشی برنامه‌های فعلی و تدوین برنامه‌ها و راهکارهای جدید حائز اهمیت باشد.

## روش بررسی

تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت، توصیفی-پیمایشی بوده است. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه کارکنان متأهل یک یگان نظامی به همراه همسران آنها به تعداد ۱۳۴ نفر بود که با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۹۸ نفر از آنها به‌عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. از بین پرسشنامه‌های توزیع شده، تعداد ۸۷ پرسشنامه توسط پاسخگویان تکمیل و تحویل داده شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات در این مطالعه پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ بود. این

جدول ۲- آمار توصیفی و تفکیکی اعتیاد به اینترنت در بین پاسخگویان

طیف یانگ	تفسیر	فراوانی (تعداد)	درصد
۲۰-۳۹	کاربر عادی	۳۱	۳۶٪
۴۰-۶۹	اعتیاد ضعیف	۴۷	۵۴٪
۷۰-۱۰۰	اعتیاد شدید	۸	۹٪

مذکور می‌توان اذعان نمود که مجموعاً ۶۴٪ از نمونه آماری مورد بررسی دارای اعتیاد به اینترنت هستند.

با توجه به نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون‌های تی با دو نمونه مستقل (برای جنسیت) و تحلیل واریانس (برای تحصیلات، سن و تعداد فرزندان) جهت مقایسه نمرات اعتیاد به اینترنت براساس ویژگی‌های جمعیت شناختی استفاده شده است که با توجه به نتایج جدول ۳ تفاوت معنی‌داری در میانگین نمرات پاسخ‌گویان براساس جنسیت و سن در خصوص اعتیاد به اینترنت وجود نداشت.

جدول ۳- مقایسه نمرات اعتیاد به اینترنت براساس ویژگی‌های جمعیت شناختی

متغیرها	F	مقدار p
جنسیت	۰/۸۵۲	۰/۳۹۵
تحصیلات	۳/۶۵۲	۰/۰۳
سن	۲/۱۶۱	۰/۰۹۹
تعداد فرزند	۰/۸۶۳	۰/۴۲۶

براساس نتایج آزمون تحلیل واریانس در خصوص متغیر میزان تحصیلات مشاهده گردید که در بین طبقه دیپلم و فوق دیپلم و نیز پاسخگویان با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر تفاوت معنی‌داری در ارتباط با اعتیاد به اینترنت وجود دارد. به عبارتی میزان اعتیاد به اینترنت در افراد با تحصیلات بالاتر، بیشتر است.

### بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های تحقیق حکایت از آن دارد که در نمونه آماری مورد بررسی، میانگین نمره اعتیاد به اینترنت ۴۶/۰۷ بوده که براساس شیوه تفسیر و نمره‌دهی پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ در طیف اعتیاد به اینترنت ضعیف قرار می‌گیرد. در بین پاسخگویان ۵۴/۷٪ دارای اعتیاد ضعیف و ۹/۳٪ دارای اعتیاد شدید به اینترنت بوده‌اند، به عبارتی حدود ۶۴٪ از پاسخگویان

پرسشنامه در سال ۱۹۹۸ توسط یانگ تهیه گردید. و شامل ۲۰ ماده چند گزینه‌ای (طیف به ندرت تا همیشه) است که به شیوه لیکرت از یک تا پنج نمره‌گذاری می‌شود و در نهایت نمره کل آن از ۰ تا ۱۰۰ متغیر است. کاربران بر حسب نمره به دست آمده در یکی از طبقات کاربر عادی (نمره ۲۰ تا ۳۹)، کاربر دارای اعتیاد به اینترنت خفیف (نمره ۴۰ تا ۶۹) و کاربر دارای اعتیاد به اینترنت شدید (نمره ۷۰ تا ۱۰۰) قرار می‌گیرند [۱۸] اعتبار و روایی این پرسشنامه در ایران مورد بررسی قرار گرفته است. درگاهی و رضوی ضریب پایایی پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ را برابر ۰/۸۸ به دست آوردند. مورن در پژوهشی که برای اعتبار و روایی آزمون یانگ انجام داد بیان کرد که گرچه این آزمون بر اساس اصول روان‌سنجی ساختار یافته تهیه نشده است، ولی پژوهش‌ها نشان داده‌اند که این آزمون به‌عنوان ابزاری جهت سنجش، از اعتبار و روایی بالایی برخوردار است [۱۹]. همچنین مقدار ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه مذکور در این تحقیق ۰/۹۵۱ تعیین شده است که نشان از قابلیت اعتماد (پایایی) مطلوب آن است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های توصیفی و استنباطی در نرم افزار SPSS نسخه ۱۹ استفاده شده است.

### یافته‌ها

ویژگی‌های جمعیت‌شناسی پاسخگویان در جدول ۱ ارائه گردیده است. براساس شیوه نمره‌دهی و تفسیر پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ در نمونه آماری مورد مطالعه دامنه نمرات بین ۸۰-۲۰ و میانگین حاصله (۴۶/۰۷±۱۶/۵۷) در طیف اعتیاد به اینترنت ضعیف (۴۰ تا ۶۹) قرار دارد (جدول ۲). براساس نتایج

جدول ۱- ویژگی‌های جمعیت‌شناسی پاسخگویان

متغیر	طبقات	تعداد	درصد فراوانی
جنسیت	مرد	۴۴	۵۱٪
	زن	۴۲	۴۸٪
تحصیلات	دیپلم و فوق دیپلم	۲۴	۲۷٪
	کارشناسی	۲۲	۲۷٪
	کارشناسی ارشد و بالاتر	۳۰	۳۴٪
سن	کمتر از ۲۵ سال	۳	۳٪
	بین ۲۵ تا ۳۵ سال	۳۷	۴۳٪
	بین ۳۵ تا ۴۵ سال	۴۲	۴۸٪
	بیش از ۴۵ سال	۴	۴٪

کم و بیش به اینترنت اعتیاد داشته‌اند. نتایج حاصله با یافته‌های تحقیقات تینگ و وو [۲۰] تاکانت [۳]، حسن‌زاده [۸] و دوستی‌ایرانی و همکاران [۲۱] مشابهت دارد. همچنین نتایج آزمون‌های آماری نشان داد که تفاوت معنی‌داری در میانگین نمرات پاسخگویان براساس جنسیت، سن و تعداد فرزندان در خصوص اعتیاد به اینترنت وجود ندارد که این خود می‌تواند نشانه‌ای از شیوع همه جانبه اعتیاد به اینترنت در جامعه مورد بررسی باشد. این یافته‌ها با نتایج تحقیقات سلیمان و همکاران [۱۵]، خطیب زنجانی و آگاه هریس [۲۲]، پیکانیان و فرهادی [۷] و صلاحیان و همکاران [۲۳] مطابقت دارد. درخصوص متغیر میزان تحصیلات مشاهده گردید که در بین طبقه دیپلم و فوق دیپلم و نیز پاسخگویان با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر تفاوت معنی‌داری در ارتباط با اعتیاد به اینترنت وجود دارد. در واقع میزان اعتیاد به اینترنت در افراد با تحصیلات بالاتر، بیشتر است که این مهم می‌تواند به موقعیت شغلی و تحصیلی نفرت، تسلط بیشتر در استفاده از رایانه و وسایل الکترونیکی و... مرتبط باشد؛ این یافته نیز با نتایج تحقیقات تاجی و وردی نژاد [۲۴] و حاجی زاده [۲۵] مطابقت دارد.

براساس نتایج حاصل از این مطالعه می‌توان اذعان داشت که دغدغه محققان درخصوص موضوع وابستگی بیش از حد والدین نظامی به اینترنت امری است که مورد تأیید گرفته است. معضل اعتیاد به اینترنت در بین کارکنان نظامی و خانواده‌های آنها به‌عنوان مسئله‌ای تأثیرگذار بر امنیت و ثبات کشور نیازمند توجه بیشتر مسئولان امر، خانواده‌ها و نیز یکایک افراد است. نتایج این تحقیق ضمن مشخص نمودن ناکارآمدی طرح‌های کنونی و در حال اجرایی چون طرح روز خانواده و حذف ساعات اضافه‌کاری در برخی روزهای هفته و الزام کارکنان به حضور در کنار خانواده، بر لزوم تدوین برنامه‌های جدید و واقع بینانه صحه می‌گذارد. در سطح کلان نیز موضوعاتی چون کم بودن حقوق و دستمزد و به عبارتی وضعیت اقتصادی خانوارها باعث گردیده است که غالب سرپرستان خانواده‌ها به مشاغل دوم روی آورده و از محیط خانواده دور باشند. لذا ارتقاء وضعیت حقوقی و

اقتصادی کارکنان می‌تواند یکی از راهکارهای بهبود وضعیت کنونی باشد که البته نیازمند تحقیقاتی گسترده‌تر در این حوزه است. همچنین یافته‌های تحقیق نشان‌گر آن است که علی‌رغم برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی فراوان در حوزه اینترنت، تلفن همراه و فضای مجازی در سازمان‌های نظامی و نیز منازل سازمانی، غالباً این کلاس‌ها به بررسی موضوع از جنبه امنیتی پرداخته و موضوعات روان‌شناسی و اجتماعی اعتیاد به اینترنت چندان مورد توجه قرار نمی‌گیرد. لذا برگزاری کلاس‌های آموزشی در مدارس، فرهنگسراها، ادارات و... در خصوص اعتیاد به اینترنت می‌تواند در این حوزه و نیز سلامت روانی کارکنان [۲۶] اثربخش باشد. در نگاهی دیگر با توجه به اینکه فرهنگ‌سازی پیش‌رانه اصلی بهبود وضعیت اعتیاد به اینترنت است، این امر باید از سطوح ابتدایی آغاز گردد که در این میان خانواده‌ها، جامعه و دولت با روابط متقابل و متعامل با یکدیگر می‌توانند در این خصوص نقش مؤثری ایفا کنند. همچنین براساس نتایج حاصله به‌نظر می‌رسد شناسایی عوامل و علل اعتیاد به اینترنت در بین خانواده‌های نظامی، بررسی تأثیر اعتیاد به اینترنت بر کارایی و اثربخشی کارکنان نظامی و نیز ارزیابی این آسیب اجتماعی در بین قشر وسیع‌تری از کارکنان در قالب طرح‌های تحقیقاتی می‌تواند در کاهش خلأ تحقیقاتی، ایجاد بینش و درک صحیح‌تر از اعتیاد به اینترنت بین اقشار نظامی نقش مؤثری ایفا نماید.

### تشکر و قدردانی

از تمامی کسانی که ما را در انجام این پژوهش یاری دادند، قدردانی می‌کنیم. این مطالعه با کد ۱۶۷۲۱۴۱۳۹۶۱۲۰۸ در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۸ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تصویب شده است.

### تعارض در منافع

بین نویسندگان هیچ‌گونه تعارضی در منافع انتشار این مقاله وجود ندارد.

## References

1. Commission on enhancing national cybersecurity. [Accessed 2016 February]; Available from: www. nist. gov/cybercommission.
2. Wang W, Li D, Li X, Wang Y, Sun W, Zhao L, et al. Parent-adolescent relationship and adolescent internet addiction: a moderated mediation model. *Addictive behaviors*. 2018; 84:171-177.
3. Tekkanat E, Topaloglu M. The assessment of high schoolers' Internet addiction. *Procedia. Social and behavioral sciences*. 2015; 205:664-670.
4. Li J, Li D, Jia J, Li X, Wang Y, Li Y. Family functioning and internet addiction among adolescent males and females: a moderated mediation analysis. *Children and youth services review*. 2018; 91:289-297.
5. Mirzayian B, Baezzat F, Khakpoor N. The addiction among students and its effect on mental health. *Information and communication technology in educational sciences*. 2011; 2(1):141-160. [Persian]
6. Shrivastava A, Kumar Sharma M, Marimuthu P. Internet addiction at workplace and it implication for workers life style: exploration from Southern India. *Asian Journal of psychiatry*. 2018; 32:151-155.
7. Peikanian R, Farhadi H. study of Internet addiction and the use of online massaging and Internet infidelity as antecedent of a divorce couples and divorce limen in Esfahan. *Cognitive and behavioral sciences*. 2017; 7(1):81-89. [Persian]
8. Hassanzadeh R, Beydokhti A, Rezaei A, Rahaei F. A study of relationship between Internet addiction and academic achievement and learner's personality features. *Information and communication technology in educational sciences*. 2012; 3(1):95-107. [Persian]
9. Mehrinejad SM, Rajabimoghadam S, Tarsafi M. The relationship between parenting styles and creativity and the predictability of creativity by parenting styles. *Procedia - social and behavioral sciences*. 2015; 205(9):56-60.
10. Vijila Y. Relationship between parenting styles and adolescent social competence. *IOSR journal of humanities and social science*. 2013; 17(3):34-36.
11. Azher M, Khan RB, Salim M, Bilal M, Hussain A, Haseeb M. The relationship between internet addiction and anxiety among students of University of Sargodha. *International journal of humanities and social science*. 2014; 4(1):288-293.
12. Munno D, Cappellin F, Saroldi M, Bechon E, Guglielmucci F, Passera R, et al. Internet addiction disorder: personality characteristics and risk of pathological overuse in adolescents. *Psychiatry research*. 2017; 248:1-5.
13. Tang CS-K, Koh YW, Gan Y. Addiction to Internet use, online gaming, and online social networking among young adults in China, Singapore, and the United States. *Asia-Pacific journal of public health*. 2017; 29(8):673-682.
14. Cheng C, Li AY. Internet addiction prevalence and quality of (real) life: a meta-analysis of 31 nations across seven world regions. *Cyberpsychology, behavior and social networking*. 2014;17(12):755-760.
15. Ainin S, Jaafar NI, Ashraf M, Parveen F. Exploring the role of demographics and psychological variables in internet addiction. *Social science computer review*. 2017; 35(6):770-780.
16. Bagerpur S, Bahrami-Ehsan H, Fathi-Ashtiani A, Ahmadi K, Ahmadi AA. The relationship between parenting styles with mental health and academic achievement in children of military and nonmilitary families. *Journal of military medicine*. 2006; 8(3):183-190. [Persian]
17. Tonioni F, D'Alessandris L, Lai C, Martinelli D, Corvino S, Vasale M, et al. Internet addiction: hours spent online, behaviors and psychological symptoms. *General hospital psychiatry*. 2012; 34(1):80-87.
18. Ghiasi AR, Ghaffari M, Shahabinejad M, Soltani Poorsheikh S, Barkhordar B, Davari M. A study of occupational stressors among the nurses in a military hospital. *Ebnesina*. 2017; 19(1):4-11. [Persian]
19. Wu CST, Wong HT, Yu KF, Fok KW, Yeung SM, Lam CH, et al. Parenting approaches, family functionality, and internet addiction among Hong Kong adolescents. *BMC pediatrics*. 2016; 16:1-10.
20. Moradi Amin F, Jamshidi L. The relation between Internet addiction and loneliness among the students of Islamic Azad University. *Woman & study of family*. 2014; 6(24):105-123. [Persian]
21. Doosti Irani A, Bagheri Amiri F, Khajehkazemi R, Mostafavi E. Prevalence of Internet addiction among students and graduates of epidemiology, clinical sciences, and basic sciences in Iran: a cross-sectional study. *The Iranian journal of epidemiology*. 2017; 3(1):14-21. [Persian]
22. Salahian A, Gharibi H, Malekpour N, Salahian N. Examining the role of predictor variables of mental health and personality subscales in Internet addiction of students in medical and non-medical universities of Sanandaj in 2014. *Jorjani Biomedicine Journal*. 2015; 3(2):36-45. [Persian]
23. Hajizadeh Meymandi M, Vakili GHasemabad S, Mirmongereh A. A survey of the relationship between sociopsychological factors and Internet addiction (Case study: girl students of Yazd University). *Woman in culture and art (women's research)*. 2017; 8(4):473-492. [Persian]
24. KhatibZanjani N, Agah Heris M. The prevalence of Internet addiction among the students of Payam Noor University, Semnan Province. *Interdisciplinary journal of virtual learning in medical sciences*. 2014; 5(2):1-7. [Persian]
25. Tajji F, Verdinejad F. The study of the relation between Internet addiction and mental health of the BA and MA students of the faculty of management and accounting at Allameh Tabataba'i University. *Reasne va Farhang (media and culture)*. 2013; 3(5):59-79. [Persian]
26. Dehbash AR, Talebi M. Study of mental health in the office employees of the Shahid Khazraei military educational center. *Ebnesina*. 2008; 11(1):11-16. [Persian]

## Surveying Internet addiction among military parents

\*Azadeh Zandi<sup>1</sup>, Hassan Kavyani<sup>2</sup>

### Abstract

**Background:** Internet addiction is a phenomenon caused by excessive use of the Internet and cyberspace which has been identified as one of the national health problems in recent decades. In this regard, considering the special circumstances of military families, we investigated the rate of Internet addiction among military parents.

**Materials and methods:** The statistical population of this study included all married personnel of a military unit with their spouses of 134 people. Using Cochran formula, 98 of them were selected as sample size. Data were collected using Yang Internet addiction questionnaire. The reliability of the questionnaire was confirmed by Cronbach's alpha coefficient.

**Results:** The results showed that the mean scores of Internet addiction is 46.07 which is in the low-level spectrum. The findings showed that a total of 64% of respondents had Internet addiction. The results of ANOVA test also indicated that among demographic variables, there was a significant difference in the mean scores of respondents (gender, education, age) only in the educational variables.

**Conclusion:** Special conditions of military families are one of the potential drivers of dependency beyond the need for parents to access the Internet and cyberspace, which requires preventive measures.

**Keywords:** Addictive Behavior, Cyberspace, Internet, Military Personnel

1. MSc student of public psychology, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran  
(\*Corresponding author)  
zandi.kavyan@gmail.com

2. MSc in executive management, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran Iran